

Секційна платформа №3

**ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ
ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ**

УДК 159.9

*Григорова В. В., Підбуцька Н. В.
м. Харків, Україна*

Національний технічний університет
“Харківський політехнічний інститут”

ЕМОЦІЙНИЙ ІНТЕЛЕКТ ЛІДЕРІВ

Постановка проблеми. Актуальність дослідження полягає в тому, що життя сучасної людини не можна уявити собі без постійної комунікації з оточуючими її людьми, що потребує багатьох вмінь та навичок, зокрема високого рівня емоційного інтелекту.

Наше суспільство постійно змінюється, тому дуже важливо вміти своєчасно реагувати на різні процеси, що відбуваються навколо, пристосовуватися до умов, що постійно змінюються. Все це потребує чіткого розуміння власних емоцій, високого рівня володіння ними, високого рівня самоконтролю, розуміння емоцій оточуючих та вміння змінити їх емоційний стан. Саме це ми можемо назвати емоційним інтелектом, для лідера високий рівень розвитку емоційного інтелекту є необхідністю, без якої діяльність організації приречена на невдачу.

Вивченням емоційного інтелекту займалися – Л. М. Веккер, Б. М. Величковський, Д. Майер, П. Саловей, Д. Гоулман, А. Є. Книш. Вивченням лідерства – Г. К. Ашин, І. П. Волков, Н. С. Жеребова, О. Г. Романовський, Т. В. Гура, А. І. Черкашин та інші.

Основна мета дослідження: вивчення емоційного інтелекту лідерів

Виклад основного матеріалу. Лідер – людина, яка за допомогою певного набору якостей, надихає, мотивує та веде за собою інших. В наш час тема лідерства дуже актуальна, бо нині слова “лідер” та “успіх” майже тотожні [1]. Лідер – це людина, яка повинна чітко ставити цілі та досягати їх, бути відповідальною за свої вчинки та їх наслідки, бути емпатійною, вміти виходити за рамки, бути гнучкою, впевненою в собі та своїх вчинках, бути переконливою, вміти встановлювати та налагоджувати контакти з людьми, слухати та чути. Також лідеру необхідно вірити в ціль, не зупинятись, зіштовхнувшись із труднощами, не опускати руки самому та не дати опустити руки іншим, вміти володіти собою, бути стресостійким та стриманим, компетентним та внутрішньо цілісним [1, 2].

Самоконтроль – дуже важливе та необхідне вміння для кожного,

особливо для тих, хто має багато контактів з людьми, бо всі люди різні та потребують індивідуального підходу. Самоконтроль визначається організованістю, вмінням підкорити свої бажання, контролювати себе, свої емоції та поведінку, незважаючи на зовнішні обставини та емоційні переживання. Це дуже допомагає в досягненні цілей та протистоянні імпульсивності, яка може мати непередбачувані, чи, навіть, негативні наслідки [3].

Емоційний інтелект ще з початку свого дослідження вивчався в контексті діяльності лідера, бо високий рівень емоційного інтелекту є необхідністю для лідера. Розуміння емоцій людей за вербальними та невербальними ознаками, розуміння широкого спектру емоцій, управління та контроль своїх емоцій та емоцій інших – все це є необхідним для лідера, його емоційного стану, гарного клімату та рівню мотивації в команді або колективі [3, 4].

Емоційно розумні люди вміють правильно розподіляти час, відпочивати, бо розуміють, коли їм необхідно “перезавантажитися”, вони знають усі свої слабкі та сильні сторони, грамотно це використовують, вони не бояться змін, не зациклюються на минулому, бо шукають можливості для майбутнього, не живуть в негативі та негативних емоціях, віддають перевагу оточувати себе позитивними та мотивованими людьми [4].

Лідери сконцентровані на роботі, яку виконують і не відволікаються зайвий раз на думки чи зовнішні фактори. Ще однією важливою рисою є вміння казати “ні”, оберігати власні кордони, що захистить від зайвих стресів та вигорання. Також емоційний інтелект допоможе впоратися з критичними, стресовими ситуаціями, з якими лідеру доводиться зіштовхуватись [3, 4].

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, ми можемо зробити висновок, що в широкому сенсі емоційний інтелект поєднує в собі здатності особистості до ефективного спілкування за рахунок розуміння емоцій оточуючих і вміння підлаштовуватися під їхній емоційний стан. Це вміння вкрай важливе, особливо, якщо мова йде про безпосередньо спілкування з оточуючими, що є невід’ємною частиною життя кожної людини, особливо, лідера. Подальші дослідження цієї області перспективні, бо теми лідерства та емоційного інтелекту зараз дуже актуальні, популярні та цікавість до них зростає. Високий рівень емоційного інтелекту грає дуже важливу роль в досягненні цілей та успіху в цілому.

Список літератури:

1. Романовский А. Г. Педагогика лидерства: Монография / А. Г. Романовский, В. Е. Михайличенко, Л. Н. Грень. – Харьков : НТУ “ХПИ”, 2018. – С. 496. – На рус. яз.

2. Тихонов А. К. Ключевые качества современного лидера / А. К. Тихонов // Вестник НЛП. – 2010. – № 31. – С. 23–249

3. Гоулман Д. Эмоциональный интеллект в бизнесе / Д. Гоулман. – М. : Манн. – Иванов и Фербер. – 2013. – С. 512

4. Книш А. Є. Емоційний інтелект лідера у сфері бізнесу: навчальний посібник / А. Є. Книш; за заг. ред. О. Г. Романовського, С. В. Калашникової. – К. : ДП НВЦ “Пріоритети”. – 2016. – С. 40

*Данильченко О. А.
м. Харків, Україна*

Національна академія Національної гвардії України

СУТНІСТЬ ТА СТРУКТУРА СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

В умовах цілого ряду загроз національній безпеці України як зовнішніх, так і внутрішніх, процес підготовки нового покоління офіцерів потребує швидкої модифікації й оновлення.

Особливої актуальності він набуває для Національної гвардії України (НГУ), враховуючи, що це військове формування є поліфункціональним та виконує завдання як в секторі безпеки, так і в секторі оборони.

Відтак важливе місце займає процес якісної підготовки майбутніх офіцерів НГУ.

А важливою складовою цього процесу є формування у майбутніх офіцерів низки компетентностей, однією з яких є соціально-правова компетентність.

Гібридна війна, яку активно веде проти нашої держави Російська Федерація, необхідність налагодження ефективної комунікації із громадянами під час виконання службово-бойових завдань, необхідність виховання підлеглих соціально зрілими та патріотично налаштованими, тенденція до збільшення кількості правопорушень, скоєних військовослужбовцями НГУ, на практиці довели, що проблема формування соціально-правової компетентності у майбутніх офіцерів НГУ, є актуальною.

Аналіз наукових джерел засвідчив, що питання соціально-правової компетентності розглядалися рядом науковців.

Так, на визначенні поняття та ролі соціально-правової компетентності особистості ґрунтуються наукові дослідження Т. Волох, В. Ковалевської, О. Мартинюка, А. Медведєва, О. Соловйова, О. Ткачука.

У працях Н. Євпалової, С. Кожевнікова, Л. Мостовщикова, Н. Щербакова, Н. Галусяна, С. Жевакіна соціально-правова компе-